

Kierrätyksestä kiertotalouteen – Valtakunnallinen jätesuunnitelma vuoteen 2023

Johdanto

Kierrätyksestä kiertotalouteen - valtakunnallinen jätesuunnitelma vuoteen 2023 on EU:n jätedirektiivin (2008/98/EY) edellyttämä strateginen suunnitelma jätehuollon ja jätteiden synnyn ehkäisyn valtakunnallisista tavoitteista ja toimenpiteistä. Suunnitelma sisältää sekä jätehuoltosuunnitelman että jätteiden synnyn ehkäisy –suunnitelman ja kattaa maantieteellisesti koko Suomen alueen lukuun ottamatta Ahvenanmaata.

Ympäristöministeriö on vastannut jätesuunnittelusta ja Suomen ympäristökeskus on hoitanut suunnitelman käytännön työstämistä. Ohjausryhmänä on toiminut jätealan strateginen yhteistyöryhmä. Lisäksi jätesuunnitteluun on osallistunut laaja asiantuntija- sekä sidosryhmäjoukko.

Tausta

Valtakunnallinen jätesuunnitelma on kuuden vuoden välein tehtävä suunnitelma Suomen jätehuollon ja jätteen synnyn ehkäisyn tavoitteista ja toimenpiteistä. Valtakunnalliseen jätesuunnitelmaan vuoteen 2023 on valittu neljä painopistealuetta: rakentamisen jätteet, biohajoavat jätteet, sähkö- ja elektroniikkalaiteromu sekä yhdyskuntajätteet. Näissä jätevirroissa on erityisiä haasteita jätteen synnyn ehkäisyssä tai kierrätyksen edistämiseksi. Pakkausjätteitä ja roskaantumista on tarkasteltu osana yhdyskuntajätteitä. Kierrätyksestä kiertotalouteen – valtakunnallinen jätesuunnitelma vuoteen 2023 sisältää tavoitetilan vuoteen 2030, jätteenkäsittelykapasiteettitarpeen ja kapasiteetin sijoittumisperusteet, tavoitteet ja toimenpiteet jätemäärien vähentämiseksi sekä jätehuollon kehittämiseksi, keskeiset vaikutukset sekä suunnitelman seurannan järjestämiseksi.

Kun valtioneuvosto hyväksyy lausuntopalautteen huomioimisen jälkeen valtakunnallisen jätesuunnitelman vuoteen 2023, se korvaa aiemman valtakunnallisen jätesuunnitelman (Kohti kierrätysyhteiskuntaa, valtakunnallinen jätesuunnitelma vuoteen 2016, Suomen ympäristö 32/2008). Tämän jälkeen suunnitelma on valtionhallintoa sitova, muille toimijoille se toimii suosituksena.

Valtakunnallisen jätesuunnitelman taustaraportti on julkaistu aiemmin (Suomen ympäristö 3/2017). Lisäksi jätesuunnitelman ympäristövaikutusten arvioinnista julkaistaan myöhemmin oma julkaisunsa.

Tavoitteet

Kierrätyksestä kiertotalouteen - valtakunnallinen jätesuunnitelma vuoteen 2023 esittää jätahuollon ja jätteen synnyn ehkäisyn tavoitteet ja niihin tähtäävät toimenpiteet sekä toimenpiteille vastuutahot.

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausunnot pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön. Kaikki lausuntopalvelu.fi:ssä annetut lausunnot menevät ympäristöministeriön kirjaamoon ja arkistoidaan. Niitä ei tarvitse lähettää kirjallisesti tai erikseen sähköpostilla. Annetut lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan lausuntopalvelu.fi:ssä.

Huomaathan, että lausunnonantaja voi lähettää laatimansa lausunnon organisaatiossaan hyväksyttäväksi ennen kuin hän lähettää sen julkaistavaksi lausuntopalvelussa. Lausunnon antamisessa on syytä noudattaa organisaation omia sääntöjä.

Lausuntopyyntöön on mahdollista vastata myös ruotsiksi.

Lausuntopyyntö muodostuu useasta osasta:

- 1) Ensisijaisesti lausuntoa pyydetään antamaan jaoteltuna näihin osiin. Valmistelun kannalta on toivottavaa, että vastaajat keskittyvät erityisesti heitä tai edustamaansa tahoa koskeviin aiheisiin.
- 2) Lisäksi lausuntopyynnössä on yleinen osio, jossa voi kommentoida suunnitelmaa kokonaisuudessaan tai antaa muita yleisiä kommentteja ja ehdotuksia, jotka eivät suoraan liity edeltäviin kommentointiosioihin. Pääasiassa pyydetään kommentoimaan suunnitelman osioihin vastaamalla.

Aikataulu

Lausuntoaika päättyy 20.8.2017. Lausunnot käsitellään syksyn aikana ja otetaan huomioon mahdollisuuksien mukaan suunnitelman viimeistelyssä. Jätedirektiivien käsittely EU:ssa saattaa aiheuttaa esitettyjen tavoitteiden muutoksia ja muuttaa käsittelyaikataulua. Valmis suunnitelma hyväksytään valtioneuvostossa syksyllä 2017.

Valmistelijat

Lisätietoja asiasta antavat
ylitarkastaja Sirje Stén, sähköpostiosoite etunimi.sukunimi@ym.fi
erikoissuunnittelija Hanna Salmenperä, sähköpostiosoite etunimi.sukunimi@ymparisto.fi

Liitteet:

Jakelu:

Aalto-yliopisto
Akaan kaupunki
Akava
Alajärven kaupunki
Alavieskan kunta
Alavuden kaupunki
Asikkalan kunta
Askolan kunta
Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus
Asunto-, toimitila ja rakennuttajaliitto RAKLI ry
Auran kunta
Bioenergia ry
Biolaitosyhdistys ry
Elinkeinoelämän keskusliitto EK
Elintarviketeollisuusliitto ry
Elker Oy
Energiavirasto
Enonkosken kunta
Enontekiön kunta
Espoon kaupunki - Esbo stad
Etelä-Karjalan maakuntaliitto
Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus
Etelä-Pohjanmaan liitto
Etelä-Savon ELY-keskus
Etelä-Savon maakuntaliitto
Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Eurajoen kunta
Euran kunta
Evijärven kunta
Evira
Forssan kaupunki
Haapajärven kaupunki
Haapaveden kaupunki
Hailuodon kunta
Halsuan kunta
Haminan kaupunki
Hangon kaupunki - Hangö stad
Hankasalmen kunta
Harjavallan kaupunki
Hartolan kunta
Hattulan kunta
Hausjärven kunta
Heinolan kaupunki
Heinäveden kunta

Helsingin kaupunki - Helsingfors stad
Hirvensalmen kunta
Hollolan kunta
Honkajoen kunta
Huittisten kaupunki
Humppilan kunta
Hyrnsalmen kunta
Hyvinkään kaupunki
Hämeen ELY-keskus
Hämeen liitto
Hämeenkyrön kunta
Hämeenlinnan kaupunki
lin kunta
Iisalmen kaupunki
Iitin kunta
Ikaalisten kaupunki
Ilmajoen kunta
Ilomantsin kunta
Imatran kaupunki
Inarin kunta
Infra ry
Ingå kommun - Inkoon kunta
Isojoen kunta
Isokyrön kunta
Itä-Suomen aluehallintovirasto
Jakobstad - Pietarsaaren kaupunki
Janakkalan kunta
Joensuun kaupunki
Jokioisten kunta
Joroisten kunta
Joutsan kunta
Joutsenmerkki
Juankosken kaupunki
Juukan kunta
Juupajoen kunta
Juvan kunta
Jyväskylän kaupunki
Jämijärven kunta
Jämsän kaupunki
Järvenpään kaupunki
Jätehuoltoyhdistys ry
Jätelaitosyhdistys JLY ry
Kaakkois-Suomi ELY-keskus
Kaarinan kaupunki
Kaavin kunta
Kainuun ELY-keskus
Kainuun liitto
Kajaanin kaupunki
Kalajoen kaupunki
Kangasalan kunta
Kangasniemen kunta

Kankaanpään kaupunki
Kannonkosken kunta
Kannuksen kaupunki
Karijoen kunta
Karkkilan kaupunki
Karstulan kunta
Karvian kunta
Kaskisten kaupunki - Kaskis stad
Kauhajoen kaupunki
Kauhavan kaupunki
Kauniaisten kaupunki - Grankulla stad
Kaupan liitto ry
Kaustisen kunta
Keiteleen kunta
Kemijärven kaupunki
Kemin kaupunki
Keminmaan kunta
Kempeleen kunta
Keravan kaupunki
Keski-Pohjanmaan liitto
Keski-Suomen ELY-keskus
Keski-Suomen liitto
Keuruun kaupunki
Kihniön kunta
Kilpailu- ja kuluttajavirasto
Kimitoö kommun - Kemiönsaaren kunta
Kinnulan kunta
Kirkkonummen kunta - Kyrkslätt kommun
Kiteen kaupunki
Kittilän kunta
Kiuruveden kaupunki
Kivijärven kunta
Kokemäen kaupunki
Kokkolan kaupunki - Karleby stad
Kolarin kunta
Konneveden kunta
Kontiolahden kunta
Korsholm kommun - Mustasaaren kunta
Korsnäs kommun
Kotkan kaupunki
Kouvolan kaupunki
Kristinestad - Kristiinankaupunki
Kronoby kommun - Kruunupyyn kunta
Kuhmoisten kunta
Kuhmon kaupunki
Kuluttajaliitto
Kuntaliiton julkisten hankintojen neuvontapalvelu
Kuopion kaupunki
Kuortaneen kunta
Kurikan kaupunki
Kustavin kunta

Kuusamon kaupunki
Kymenlaakson Liitto
Kyyjärven kunta
Kärkölan kunta
Kärsämäen kunta
Lahden kaupunki
Laihian kunta
Laitilan kaupunki
Lapin aluehallintovirasto
Lapin ELY-keskus
Lapin Liitto
Lapinjärven kunta - Lappträsk kommun
Lapinlahden kunta
Lappajärven kunta
Lappeenrannan kaupunki
Lapuan kaupunki
Larsmo kommun - Luodon kunta
Laukaan kunta
Lemin kunta
Lempäälän kunta
Leppävirran kunta
Lestijärven kunta
Liedon kunta
Lieksan kaupunki
Liikenne- ja viestintäministeriö
Limingan kunta
Liperin kunta
Lohjan kaupunki - Lojo stad
Loimaan kaupunki
Lopen kunta
Lounais-Suomen aluehallintovirasto
Loviisan kaupunki - Lovisa stad
Luhangan kunta
Lumijoen kunta
Luonnonvarakeskus
Luumäen kunta
Luvian kunta
Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto
Maa- ja metsätalousministeriö
Maaseutuvirasto
Malax kommun - Maalahden kunta
Marttilan kunta
Maskun kunta
Matkailu- ja ravintolapalvelut ry (MaRa ry)
Mepak-Kierrätys Oy
Merijärven kunta
Merikarvian kunta
Metsäteollisuus ry
Miehikkälän kunta
Mikkelin kaupunki
Motiva

MTK ry
Muhoksen kunta
Multian kunta
Muonion kunta
Muuramen kunta
Mynämäen kunta
Myrskylän kunta - Mörskom kommun
Mäntsälän kunta
Mänttä-Vilppulan kaupunki
Mäntyharjun kunta
Naantalin kaupunki
Nakkilan kunta
Natur och miljö
Nivalan kaupunki
Nokian kaupunki
Nousiaisten kunta
Nurmeksen kaupunki
Nurmijärven kunta
Nykarleby stad - Uusikaarlepyyn kaupunki
Närpes stad - Närpiön kaupunki
Oikeusministeriö
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Opetushallitus
Orimattilan kaupunki
Oripään kunta
Oriveden kaupunki
Oulaisten kaupunki
Oulun kaupunki
Outokummun kaupunki
Padajoen kunta
Paimion kaupunki
Paltamon kunta
Pargas stad - Paraisten kaupunki
Parikkalan kunta
Parkanon kaupunki
Pedersöre kommun - Pedersören kunta
Pelkosenniemen kunta
Pellon kunta
Perhon kunta
Pertunmaan kunta
Petäjäveden kunta
Pieksämäen kaupunki
Pielaveden kunta
Pihtiputaan kunta
Pirkanmaan ELY-keskus
Pirkanmaan liitto
Pirkkalan kunta
Pohjanmaan ELY-keskus
Pohjanmaan Liitto
Pohjois-Karjalan ELY-keskus
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
Pohjois-Pohjanmaan liitto
Pohjois-Savon ELY-keskus
Pohjois-Savon liitto
Pohjois-Suomen aluehallintovirasto
Polvijärven kunta
Pomarkun kunta
Porin kaupunki
Pornaisten kunta
Porvoon kaupunki - Borgå stad
Posion kunta
Pro Luomu ry
ProAgria Keskusten Liitto
Pudasjärven kaupunki
Pukkilan kunta
Punkalaitumen kunta
Puolangan kunta
Puolustusministeriö
Puumalan kunta
Puupakkausten Kierrätys PPK Oy
Pyhtään kunta - Pyttis kommun
Pyhäjoen kunta
Pyhäjärven kaupunki
Pyhännän kunta
Pyhärannan kunta
Päijät-Hämeen Liitto
Päivittäistavarakauppa ry
Pälkäneen kunta
Pääkaupunkiseudun kierrätyskeskus Oy
Pöytyän kunta
Raahen kaupunki
Raision kaupunki
Rakennusteollisuuden Koulutuskeskus RATEKO
Rakennusteollisuus RT ry
Rakennustieto
Rantasalmen kunta
Ranuan kunta
Raseborg stad - Raaseporin kaupunki
Rauman kaupunki
Rautalammin kunta
Rautavaaran kunta
Rautjärven kunta
Reisjärven kunta
Riihimäen kaupunki
Ristijärven kunta
Rovaniemen kaupunki
Ruokatieto yhdistys ry
Ruokolahden kunta
Ruoveden kunta
Ruskon kunta
Rääkkylän kunta

Saarijärven kaupunki
Sallan kunta
Salon kaupunki
Sastamalan kaupunki
Satakunnan ELY-keskus
Satakuntaliitto
Sauvon kunta
Savitaipaleen kunta
Savonlinnan kaupunki
Savukosken kunta
Seinäjoen kaupunki
Senaatti-kiinteistöt
SER-tuottajayhteisö ry SERTY
Sievin kunta
Siikaisten kunta
Siikajoen kunta
Siikalatvan kunta
Siilinjärven kunta
Simon kunta
Sipoon kunta - Sibbo kommun
Sisäministeriö
Sitra
Siuntion kunta - Sjundeå kommun
Sodankylän kunta
Soinin kunta
Someron kaupunki
Sonkajärven kunta
Sosiaali- ja terveysministeriö
Sotkamon kunta
Sulkavan kunta
Suomen Arkkitehtiliitto SAFA
Suomen Biokaasuyhdistys ry
Suomen Keräyslasiyhdistys ry
Suomen kierrätyskeskusten yhdistys ry
Suomen Kiinteistöliitto ry
Suomen Kuljetus- ja Logistiikka SKAL ry
Suomen Kuntaliitto
Suomen Luonnonsuojeluliitto ry
Suomen Pakkauskierrätys Rinki Oy
Suomen Pakkausyhdistys ry
Suomen Palautuspakkaus Oy PALPA
Suomen tulli
Suomen Uusiomuovi Oy
Suomen Ympäristökasvatuksen Seura - FEE Suomi
Suomen ympäristökeskus
Suomen ympäristöopisto SYKLI
Suomen Yrittäjät
Suomussalmen kunta
Suonenjoen kaupunki
Suunnittelu- ja konsultointialan yritysten toimialajärjestö SKOL
Svenska lantbruksproducenternas centralförbund

Sysmän kunta
Säkylän kunta
Taipalsaaren kunta
Taivalkosken kunta
Taivassalon kunta
Tammelan kunta
Tampereen kaupunki
Tekes
Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy
Teknologiateollisuus ry
Terveysten ja hyvinvoinnin laitos THL
Tervolan kunta
Tervon kunta
Teuvan kunta
Tilastokeskus
Ti. Kosken kunta
Tohmajärven kunta
Toholammin kunta
Toivakan kunta
Tornion kaupunki
Tuottajayhteisöjen neuvottelukunta
Turun kaupunki - Åbo stad
Tuusniemen kunta
Tuusulan kunta
Tyrnävän kunta
Työ- ja elinkeinoministeriö
Ulkoasiainministeriö
Uvilan kaupunki
Urjalan kunta
Utajärven kunta
Utsjoen kunta
Uudenmaan ELY-keskus
Uudenmaan liitto
Uuraisten kunta
Uusikaupunki
Vaalan kunta
Vaasan kaupunki - Vasa stad
Valkeakosken kaupunki
Valonia - Varsinais-Suomen Kestävän kehityksen ja energia-asioiden palvelukeskus
Valtimon kunta
Valtioneuvoston kanslia
Valtiovarainministeriö
Vantaan kaupunki - Vanda stad
Varkauden kaupunki
Varsinais-Suomen ELY-keskus
Varsinais-Suomen liitto
Vehmaan kunta
Vesannon kunta
Vesilahden kunta
Vesilaitosyhdistys VVY

Vetelin kunta
Vieremän kunta
Vihdin kunta
Viherympäristöliitto
Viitasaaren kaupunki
Vimpelin kunta
Virolahden kunta
Virtain kaupunki
Vörå kommun - Vöyrin kunta
Ylitornion kunta
Ylivieskan kaupunki
Ylöjärven kaupunki
Ympäristöministeriö
Ympäristöteollisuus ja palvelut YTP ry
Ypäjän kunta
Ähtärin kaupunki
Äänekosken kaupunki

Lausunnonantajan lausunto

Antakaa lausunto jakamalla se alla olevien osioiden alle. Ensimmäisessä osassa voitte kommentoida jätesuunnitelman tavoitetilaa. Toisessa osassa pyydämme kommentteja esitettyyn jätehuollon kapasiteettitarpeeseen. Kolmannessa osassa voitte jättää kommentit koskien jätesuunnitelman tavoitteita ja toimenpiteitä. Toimenpiteiden kommentit voitte jättää aina kyseisen tavoitteen alle, sekä kertoa, miten organisaationne osalta voisi edistää jätesuunnitelman tavoitteiden saavuttamista. Neljännessä osassa pyydämme kommentteja suunnitelman vaikutuksiin ja seurantaan. Viimeisessä osiossa voitte antaa yleisiä kommentteja suunnitelmaan ja kaikkiin sen osioihin liittyen.

Suomen jätehuollon ja jätteen synnyn ehkäisyn tavoitetilaa vuonna 2030

Kommentoikaa suunnitelmassa esitettyä tavoitetilaa vuonna 2030.

Jätehuollon kapasiteettitarve ja sijoittumisperusteet

Kommentoikaa suunnitelmassa esitettyä jätehuollon kapasiteettitarvetta ja sijoittumisperusteita.

Valtakunnallisen jätesuunnitelman tavoitteet ja toimenpiteet vuoteen 2023

Tavoitetilaa tähtäävät yleiset toimenpiteet

Kommentoikaa toimenpiteitä. Voitte myös kertoa, miten organisaationne voi edistää jätesuunnitelman tavoitteiden saavuttamista.

Rakentamisen jätteet: tavoitteet ja toimenpiteet

Kommentoikaa tavoitteita ja toimenpiteitä. Voitte myös kertoa, miten organisaationne voi edistää jätesuunnitelman tavoitteiden saavuttamista.

Biohajoavat jätteet: tavoitteet ja toimenpiteet

Kommentoikaa tavoitteita ja toimenpiteitä. Voitte myös kertoa, miten organisaationne voi edistää jätesuunnitelman tavoitteiden saavuttamista.

Yhdyskuntajätteet: tavoitteet ja toimenpiteet

Kommentoikaa tavoitteita ja toimenpiteitä. Voitte myös kertoa, miten organisaationne voi edistää jätesuunnitelman tavoitteiden saavuttamista.

Sähkö- ja elektroniikkalaiteromu: tavoitteet ja toimenpiteet

Kommentoikaa tavoitteita ja toimenpiteitä. Voitte myös kertoa, miten organisaationne voi edistää jätesuunnitelman tavoitteiden saavuttamista.

Vaikutukset ja seuranta

Kommentoikaa valtakunnallisen jätesuunnitelman vaikutuksia ja seurantaa.

Yleiset kommentit

Yleiset kommentit tai lausunnot, jotka eivät ole tulleet esiin aiemmin.

Kansliapäällikkö   Hannele Pokka

Ylitarkastaja   Sirje Stén

Pajukallio Anna-Maija
Ympäristöministeriö

Sten Sirje
Ympäristöministeriö